

A man with a black cap, a black t-shirt with a white graphic, and visible tattoos on his arms stands with his arms crossed in a workshop. The background features wooden walls, string lights, and a rack of equipment.

”Det kan lade sig gøre”

10 eksempler på, at det er en god investering at investere i mennesket – også dem ”på kanten af arbejdsmarkedet”

Marselisborg er et videntcenter, der er forankret indenfor beskæftigelses-, unge og ældreområdet. Vi løser komplekse konsulentopgaver på tværs af sektorer, hvor vi med afsæt i konkrete strategiske og driftsmæssige udfordringer udfører forandrings- og udviklingsopgaver i staten, kommunerne og hos private virksomheder.

Marselisborg har sit fokus på at understøtte arbejdsmarkedets parter i et udviklende og produktivt arbejdsmarked, der er grundlaget for fortsat vækst og velfærd.

Vores vision er at sikre individets mulighed for et udviklende og rigt livsforløb – før, under og efter et aktivt arbejdsliv. Vi ønsker at understøtte udviklingen af et arbejdsmarked med plads til alle.

www.marselisborg.org

Udgiver:	Marselisborg Praksisvidencenter
Redaktion:	Marianne With Bindslev/Westendstory
Skribenter:	Marianne With Bindslev, Malene Bo, Kristine Wilkens
Forsidefoto:	Jeppe Carlsen

Grafisk kommunikation & design:	Marselisborg Media/ Grafisk designer Henriette Dissing
------------------------------------	---

Forlag:	Marselisborg Media 1. udgave – 1. oplag, oktober 2011
---------	--

”Det giver mening, at investere i mennesket,”

Marselisborg har gennem de sidste 3 år arbejdet målrettet med at afdække hvilke metoder og tilgange, der bedst sikrer muligheden for, at borgere ”på kanten af arbejdsmarkedet” bliver integreret og fastholdt på arbejdsmarkedet.

For at vise, at det kan lade sig gøre, har vi udarbejdet dette katalog, hvor otte borgere fortæller deres personlige historier. Vi gør det samtidig klart, hvilken indsats, der har gjort en forskel for den enkelte.

Dernæst indeholder kataloget to cases i form af virksomheder, der beretter om deres sociale engagement og ansvarstagen. Et ansvar, der dels har stor betydning for den enkelte borgers mulighed for at opbygge og fastholde en arbejdsidentitet, og dels har betydning for, at borgeren gennem jobtræning kan få tilført konkrete erfaringer og kompetencer.

Et gennemgående element i samtlige cases er, at indsatsen er lykkedes på baggrund af et samarbejde mellem forskellige faggrupper. Casene illustrerer, hvorledes en tværfaglig indsats og en tæt dialog mellem de professionelle er en forudsætning for et målrettet forløb, hvor borgeren støttes og fastholdes på vejen mod at komme i arbejde. Betydningen af det tværfaglige samarbejde belyses gennem interviews med henholdsvis en fysioterapeut og en psykolog.

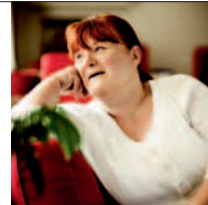
Vi håber, de enkelte cases vil inspirere og danne grundlag for dialog. Skulle der være spørgsmål eller behov for en mere uddybende viden omkring vores metoder og redskaber, er I meget velkomne til at kontakte os.

Søren Dinesen
Direktør, Marselisborg
Tlf.: 2022 3791
E-mail: sd@marselisborg.org

10 eksempler på, at det er en god investering at investere i mennesket – også dem "på kanten af arbejdsmarkedet"

Jeg gjorde det ikke spor nemt for ham

Eva Kruse havde ikke arbejdet siden en blodprop i 2002. Efter flere mislykkede aktiveringsforsøg kom hun til Marselisborg med rygsækken fuld af mismod og skepsis. Den blev kun langsomt udskiftet med optimisme. I dag er hun i fleksjob.

06-07

Ronnie fik en ny chance

Han havde alle odds imod sig, men Ronnie Haab Andersen fik så meget hjælp, at han nu er ved at uddanne sig til murer.

08-09

Mine børn skal ikke sige, at deres mor går derhjemme

Stærke smerter fra to piskesmæld forhindrede i mange år Hanne Skovsende Østerkjærhus i at have et stabilt arbejdsliv. I dag er det lykkedes, ikke mindst fordi den 42-årige kvinde fik hjælp til at erkende, hvilket arbejde der var realistisk at stræbe efter.

10-11

Den målrettede tværfaglige indsats kan ofte være afgørende for at få et menneske i job. En psykolog, en fysioterapeut eller en tredje kan med sin faglighed bidrage positivt til borgerens selvbillede og sygdomsforståelse. Et bidrag, der kan give den enkelte det afgørende skub i retning af arbejdsmarkedet.

12

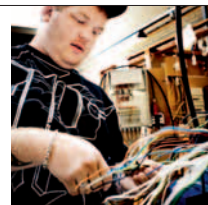
Der er en vej ud af lavt selvværd og stress

13

Smerte sidder i hjernen

Jeg vil gerne forsørge min egen familie

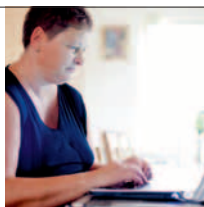
Som 21-årig gik Jon Brandsborg efter at få førtidspension. I dag, tre år senere, er han godt i gang med en uddannelse til elektriker takket være et tæt samarbejde med sine sagsbehandlere.

14-15

Jeg har fået et nyt mål

Ryggen kunne ikke holde til 23 års arbejde som rengøringsassistent, og Gitte Haslund Pehrson blev som 46-årig langtidssygemeldt, og hun var indstillet på at tilbringe resten af livet på offentlig forsørgelse. Men et praktikforløb og flere samtaler med sagsbehandleren har åbnet Gittes øjne for, at hun stadig har masser af jobmuligheder.

16-17

Ens liv skal bare ikke gå i stå som 28-årig

Da Nermin Fejzic fyldte 28 år, havde han gået ledig i fire år kun afbrudt af praktikker. Det ansporede socialrådgiver Gitte Bjerremand ekstra meget til at få Nermin i job. Det er nu lykkedes.

18-19

Ledige har stor gevinst af virksomheders interesse i at samarbejde omkring optræning og integration. Det gode samarbejde fører til nye kompetencer og en arbejdsidentitet, der er til gavn for såvel borgeren som for arbejdsmarkedet.

20-21

Bauhaus om jobindsats:
Tid og dialog er afgørende

22-23

De forenede trailerfabrikker:
Økonomisk og menneskelig gevinst

Arbejdet er godt for mit liv

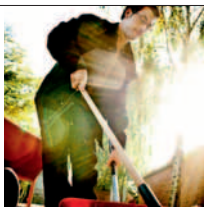
Besima Sulejmanovic kom til Danmark med psykiske mén fra krigen i Bosnien, men via en række samtaler flyttede den 40-årige kvinde sine grænser. I dag har Besima Sulejmanovic fast arbejde og forsørger sin familie.

24-25

Tid, tillid og teamwork var afgørende

For bare et halvt år siden syntes et job uopnåeligt for Lars Dyhr, der gennem hele sin ungdom har været præget af angst og depression.

26-27

FAKTA:

Borger: Kvinde
Alder: 55 år
Børn: 2 voksne
Civilstand: Gift

CV

1971: Afslutter folkeskolen 9. klasse.
 1974: Horne Højskole.
 1977-1979: KKF 9. og 10. klasses afgangseksamen.
 1982-1989: Pædagog, Seminariet Linde Alle.
 1989-1992: Uddannelse social pædagog
 1993-2000: Diverse jobs som social pædagog
 2011: Telefon/radiovagt Taxa

Ledighedshistorik

2000-2002: Bistandshjælp.
 2002-2007: Sygemeldt/ Bistandshjælp.
 2007-2010: Hjemmegående, selvforsørgende af mand.
 2010: Godkendt til fleksjob Ledighedsydelse.

Baggrund

Diskusprolaps, dårlige knæ, stress, massiv træthed og balanceforstyrrelser. Overvægtig samt følgesymptomer.

Udbytte af forløb

Fleksjob i callcenter hos Taxaselskab.

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb:

Tæt kontakt, fastholdelse i troen på at ting kan lykkes. Målrettet jobplan, fokus på match ml. jobfunktioner og skånebehov. Holdnings- og ansvarsfokus, der har været afgørende for jobsucces.

Virksomhedsoptræning:

Virksomhedsmentor, rollemodel, tæt opfølgning.

Tværfaglig indsats:

Sagsbehandler, virksomhedskonsulent, psykiater.

Fire dage om ugen, når de fleste mennesker spiser frokost, suser en slidt Toyota Yaris ud på Jyllingevej i København. Med i bilen er lidt lunken morgente i en termokande og tre chili cheese tops, som kan holde frokostsulten stangen de 72 kilometer ud til Gislinge. Kører man tæt forbi bilen kan man vinke til Eva Kruse, som sikkert synger med på et gammelt 80'er hit eller den nye med Adele. Og hun kan sagtens finde på at vinke tilbage.

Når hun sidder der i bilen er Eva Kruse nemlig glad. Glad fordi hun har været på arbejde. Glad fordi hun overhovedet har et arbejde at køre hjem fra.

Eva Kruse er 55 år og ved at være faldet til i fleksjobbet som telefondame i Taxa 4 x 35. Her sidder hun fire timer om dagen, fire dage om ugen og gør god brug af sin gode telefonstemme, sin evne til at

interessere sig for alle slags mennesker og sin lyst til at gøre en forskel. En forskel for såvel sekretæren, der skal have kørt 30 udenlandske gæster til middag i Tivoli, som for den samvittighedsramte mor, der ikke selv har tid til at køre poden til børnefødselsdag.

”Jeg er meget glad for at være her, og efterhånden tror jeg også på, at jeg gør det godt nok,” siger Eva Kruse, der var ved at være godt træt af kun at høre sig selv fortælle om katten, køkkenhaven og hendes nye måde at stille kaffekopperne i skabet på. Hun var slet ikke færdig med at bidrage eller være en del af noget. Hun var slet ikke færdig med at arbejde.

Men siden Eva Kruse fik en blodprop i 2002, har hendes arbejdsevne været begrænset. Hun begyndte sit arbejdsliv som pædagog, blev siden uddannet socialpædagog og arbejdede i mange år med voksne

2009

Søger fleksjob – sendes til neuro-psykolog og speciallæge

2010

Søger pension men får bevilliget fleksjob

Jeg gjorde det ikke spor nemt for ham

Eva Kruse havde ikke arbejdet siden en blodprop i 2002. Efter flere mislykkede aktiveringsforsøg kom hun til Marselisborg med rygsækken fuld af mismod og skepsis. Den blev kun langsomt udskiftet med optimisme. I dag er hun i fleksjob.

udviklingshæmmede. Men blodproppen gjorde, at hendes fysik i dag er svag, balancen dårlig og evnen til at huske og overskue ting er svækket. Og så har hun svært ved at koncentrere sig og bliver hurtigt meget træt.

”Men jeg synes alligevel, jeg har et godt liv – længe manglede jeg bare et arbejde, som passede til det, jeg kunne,” siger Eva Kruse, der blev arbejdsprøvet og godkendt til et fleksjob.

Men længe mislykkedes alle forsøg på at finde et job. Hun var ikke nem at placere, og de mest oplagte steder i eksempelvis kommunen havde ansættelsesstop. Derfor blev Eva i januar 2010 visiteret til Marselisborg. I Holbæk er det ofte de sværeste sager, som Marselisborgs konsulenter får ansvaret for, og Eva Kruse var vred og ulykkelig over, at hun var endt her.

”Jeg følte mig stemplet på samme måde, som hvis jeg havde fået en permanent indlæggelse på Skt. Hans. Jeg troede ikke et sekund på, at folkene på Marselisborg hverken kunne eller var interesserede i at hjælpe mig. Jeg forestillede mig, at det simpelthen var en menneskelig parkeringsplads og var ærlig talt meget negativt indstillet,” siger Eva Kruse.

Hendes sagsbehandler Peter Windfeld har da også noteret i sine papirer, at Eva Kruse udover at være en kvinde med en stærk mening om, hvad hun skal og ikke skal, er meget skeptisk over for stedet og forløbet. Han har også noteret sig, at hun i høj grad mangler tro på, at det hele nytter noget. Det fik ham til at tage Eva Kruse ud af det almindelige holdforløb, og i stedet havde de to en række samtaler, som i første omgang havde til formål at etablere den nødvendige tillid og give Eva Kruse troen på, at hun ville komme i job.

”Peter Windfeld pressede mig til at formulere, hvad jeg ville og ikke ville – og til at være realistisk

i mine ønsker til et kommende job. I begyndelsen blev jeg meget provokeret af hans pres, og jeg blev vred på ham. Men han var hele tiden meget positiv og energisk og blev ved med at sige til mig ’Eva – dette her ender med et job til dig.’ Men jeg gjorde det ikke spor nemt for ham,” griner Eva Kruse.

Gennembruddet kom den dag Peter Windfeld talte i telefon med Eva Kruse og for alvor lagde mærke til hendes stemme – en usædvanlig behagelig telefonstemme. Han nævnte det for Eva Kruse, og det satte en masse tanker i gang. Nye ideer og muligheder dukkede op – ting, som hun ikke tidligere havde overvejet, men som hun blev stadig mere tændt på. Et telefonjob skulle det være, og en dag havde en synligt glad Peter Windfeld skaffet en job-samtale hos taxacentralen i Vanløse.

”Først blev jeg i tvivl og meget nervøs, men det var søde mennesker og et godt sted,” siger Eva Kruse, der ved samtalen svingede godt med teamlederen og uden problemer fik sig en praktikplads. Det blev senere til et fleksjob. Og da først Eva Kruse havde erfaret, at det gik fint med at koncentrere sig, så længe hun havde fast plads med egen computer og telefon, og at hun sagtens kunne overskue systemerne, begyndte hun også at føle sig tryk.

Bedre blev det, da hun sammen med sin mand gennemgik statistikkerne og kunne se, at hun nåede lige så mange telefoner som sine kolleger. Og den dag en erfaren kollega skrædede tværs over gulvet til Evas plads og sagde: ’Eva, du skal bare vide, at du gør det rigtig godt.’ var der noget, der faldt helt på plads indeni.

”De fire dage om ugen, hvor jeg går på arbejde, kalder jeg mine splatterdage. For selv om jeg kun arbejder fire timer, så er det ’godnat Orla’, så snart jeg kommer hjem. Alligevel er jeg gladere, end jeg har været i mange år,” siger Eva Kruse.

” Jeg forestillede mig, at det simpelthen var en menneskelig parkeringsplads og var ærlig talt meget negativt indstillet”

Eva Kruse

2010

Marselisborg

medio 2011

Arbejdsprøvning i daginstitution

Udredning & progressionsarbejde

Holdforløb, individuelle samtaler

Virksomhedsoptræning

Ansættelse i fleksjob

FAKTA:

Borger: Mand
Alder: 22 år

CV

Ingen uddannelse og ingen erhvervs erfaring ud over virksomhedspraktik to steder

Ledighedshistorik

2008 – 2011:
Kontanthjælp
Match 2

Baggrund

Misbrug af hash.
Koncentrationsbesvær.
Raserianfald.
Hukommelsesbesvær.
Ubehandlet ADHD.

Udbytte

Påbegyndt uddannelse
EUC Nordvestsjælland.
Fastholdelse i praktikforløb.
Mødestabil.
Intet misbrug det sidste år.
I behandling for ADHD.
Arbejdsevne øges fortsat.
Motiveret og en tro på fremtiden.

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb:
Tæt kontakt, tid, tillid.

Virksomhedsoptræning:
Virksomhedsmentor, rollemodel,
tæt opfølgning fra virksomhedskonsulent.
Løbende små succesoplevelser.

Tværfaglig indsats:
Socialrådgiver, virksomhedskonsulent, arbejdsgiver.

Mentor:
Støtte og fastholdelse under uddannelsen.

2008

Kontanthjælp

2009

Aktiveringsprojekt Vikon

2010

Ronnie fik en ny chance

Han havde alle odds imod sig, men Ronnie Haab Andersen fik så meget hjælp, at han nu er ved at uddanne sig til murer.

” Det passer altså ikke så godt at blive interviewet nu. Jeg er lige i gang med at få it-undervisning,” lyder en drøvende stemme i telefonen.

Stemmen tilhører Ronnie Haab Andersen, der går på grundforløbet til mureruddannelsen på EUC Nordvestsjælland. At Ronnie er ved at tage en uddannelse må betegnes som lidt af en succes i forhold til bare for halvandet år siden, i februar 2010, hvor Ronnie blev visiteret til Marselisborg. På det tidspunkt var han hjemløs og misbruger af hash uden erhvervs erfaring eller afsluttet skoleforløb. Ronnie var på det tidspunkt 20 år og havde været på kontanthjælp siden han var 18.

”Vi fik en dreng ind, som var forvirret og vred på alt og alle og især sin mor. Ingen troede på, at Ronnie kunne fastholde noget som helst,” lyder skudsmålet fra socialfaglig konsulent Helen Veng, og Ronnie stemmer i:

”Jeg kunne ikke se formålet med noget, kunne ikke se formålet med at gå i skole. Alting stod stille.”

Ronnie Haab Andersen begyndte at komme på Marselisborg til samtaler, der havde det formål at afklare hans fremtid, og han deltog i forløb med andre unge, hvor de kunne dele oplevelser og forventninger til et fremtidigt job. Ret hurtigt fik Helen Veng en mistanke om, at Ronnie havde udiagnosticeret ADHD:

”Han havde svært ved at koncentrere sig, kunne ikke huske, og kunne gå amok over ingenting.”

En psykiater bekræftede Helen Vengs formodning, og Ronnie fik udskrevet ADHD-medicinen Ritalin, der gjorde, at temperamentet faldt mere til ro. Men skuffelsen kunne medicinen ikke fjerne. Skuffelsen over sin far, der var død af druk. Og over sin mor der misbrugte hash og havde haft mange skiftende kæresten op gennem Ronnies barndom.

Vendepunktet for Ronnie var dels, at han kom i

behandling for sin ADHD, dels at han fik en praktikplads, hvor arbejdsgiveren også var mentor uden for arbejdstiden.

”Mentoren kunne hjælpe Ronnie med de basale ting så som at overskue, hvad der skulle være i køleskabet, så man kunne få frokost og aftensmad. Hvordan man vasker tøj. Hvad han skulle gøre, hvis han havde låst sig ude. Mentoren hjalp ham også med rudekiverterne og tog med på kommunen, hvis der var brug for det,” fortæller Helen Veng, der fortæller, at Ronnie med Marselisborgs mellemkomst fik anvist en bolig af socialforvaltningen.

Praktikken foregik på en lagervirksomhed, hvor Ronnie pakkede aviser og plakater. Samtidig lærte han, hvad det vil sige at møde til tiden og udføre en arbejdsindsats.

”Jeg kunne godt lide arbejdet, men følte mig efter noget tid parat til at få et rigtigt job med løn. Det var svært at få et andet job, der var spændende, uden uddannelse. Så jeg tænkte, det var på tide at komme i gang med en uddannelse,” fortæller Ronnie, der i april 2011 startede på EUC Nordvestsjælland.

Han har nu gået på uddannelsen i et halvt år og ser lysere på fremtiden end længe.

”Det føles rigtig godt. Jeg har det bedre med mig selv nu, fordi jeg får noget ud af mit liv,” siger Ronnie, der drømmer om at være i stand til at gennemføre uddannelse og stifte familie.

Chancerne er gode, mener Helen Veng.

”Ronnie er nået rigtigt langt i forhold til, hvor han var for et år siden, og han har arbejdet rigtig meget med sig selv,” siger Helen Veng, der tror på, at Ronnie nok skal klare den. Hvis han vil det nok.

”Jeg tror på, at han hele tiden vokser med opgaven. Hvis han beholder sin mentor, og mentoren er god til at fastholde ham, så skal Ronnie nok gennemføre sin uddannelse,” slutter Helen Veng.

” Vi fik en dreng ind, som var forvirret og vred på alt og alle og især sin mor. Ingen troede på, at Ronnie kunne fastholde noget som helst”

Helen Veng,
socialfaglig konsulent

FAKTA:

Borger: Kvinde
Alder: 42 år

CV

Uddannet blomsterdekoratør.
Uddannet lægeeksamineret kosmetolog.

Ledighedshistorik

2006 – 2011:
Ledighedsydelse.

Baggrund

Følger efter piskesmældslæsion.

Udbytte

Ansættelse i fleksjob på Kunstmuseet Trapholt.
Mødestabil, øget arbejdsevne.
Motiveret og tror på fremtiden.

Hanne Skovsende Østerkjarhus havde besluttet sig for at blive selvstændig og havde kig på en blomsterbutik, hvor hun kunne bruge sin uddannelse som blomsterdekoratør, da hun – gravid med sit første barn – var impliceret i et trafikuheld med et piskesmæld til følge.

Fra den dag i 1994 blev smerter i nakke og hoved en fast følgesvend i Hannes liv og satte en stopper for et stabilt arbejdsliv, der i stedet primært bød på sygedagpenge, ledighedsydelse samt praktikforløb af varierende længde.

”Jeg ville gerne ud og arbejde, men når man har ondt, så sætter det sine begrænsninger. Man kan måske holde det ud i en uge, men så gør det for ondt. Og det er ikke en hovedpine, der går væk med to panodiler – der skal stærkere smertestillende medicin til,” fortæller Hanne.

I perioder havde Hanne held med at finde behandlere, der kunne lindre hendes smerter, men de fremskridt blev knust, da Hanne i 2002 – et år efter at hun var blevet mor til sin anden datter – endnu engang blev påkørt og endnu engang fik et piskesmæld. Det resulterede i flere år uden stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Igen og igen forsøgte

Hanne at vende tilbage til sit fag som blomsterbinder, men hver gang måtte hun stoppe på grund af smerter.

Hannes liv tog et skridt i den rigtige retning, da hun for tre år siden fandt en behandler, der har mindsket Hannes hovedpinesmerter, og det afgørende skridt i retning af en ansættelse kom, da Hanne i et forløb med virksomhedskonsulent Inger Aarup erkendte, at hun ikke skal arbejde som blomsterbinder.

”Inger og jeg arbejdede med, hvad der var realistisk for mig at arbejde med. Når jeg så sagde, at jeg kunne binde blomster, sagde Inger: ’Er det realistisk, Hanne?’ Og så sagde jeg: ’Nej, det er det ikke’,” fortæller Hanne og tilføjer, at det imidlertid var en svær erkendelse, der tog lang tid.

”I den periode, jeg har været skadet, har jeg jo ikke kunnet uddanne mig, fordi man skal sidde ned i mange timer, og så griber man fat i det, man kender til, fordi det giver en tryghed,” siger Hanne.

I processen med at finde et realistisk match, gælder det om at afprøve alle idéer, der kommer på bordet, fortæller Inger Aarup – for Hanne havde mange idéer.

”Der er ingen, der lærer noget af, at der sidder en sagsbehandler og siger: ’Det kan ikke lade sig

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb:

Tæt kontakt, fastholdelse i uddannelse og motivationsforløb.

Virksomhedsoptæring:

Praktikker med mulighed for efterfølgende ansættelser, tæt opfølgning fra virksomhedskonsulent.

Tværfaglig indsats:

Socialrådgiver, virksomhedskonsulent.

2009

2010

Marselisborg

Dagpenge

Kompetenceafklaring og realistisk jobmatch

Praktik, SFO medhjælper, afbrudt

Mine børn skal ikke sige, at deres mor går derhjemme

Stærke smerter fra to piskesmæld forhindrede i mange år Hanne Skovsende Østerkjærhus i at have et stabilt arbejdsliv. I dag er det lykkedes, ikke mindst fordi den 42-årige kvinde fik hjælp til at erkende, hvilket arbejde der var realistisk at stræbe efter.

gøre'. Jeg ringede for eksempel til en bedemand og fik ham til at forklare, hvad arbejdet som bedemand går ud på, fordi Hanne ønskede at blive bedemand. Da han så fortalte, at det arbejde blandt andet rummer tunge løft, lagde hun idéen væk. Men nogle gange kan det være de skæve idéer, der åbner døre," siger Inger Aarup, der i forløbet samarbejdede tæt med socialrådgiver Gitte Bjerremand

I foråret 2011 gik Hanne ind ad døren til kunstmuseet Trapholt i Kolding, og efter et vellykket praktikophold blev Hanne fastansat i et 20 timers fleksjob.

"Udfordringen var at finde et arbejde, hvor Hannes servicegen og kreativitet blev sat i spil, og hvor hendes behov for afvekslende arbejdsstillinger var en styrke og ikke hæmmende," siger virksomhedskonsulent Inger Aarup.

Det lykkedes på Trapholt – og i en sådan grad, at Inger Aarup kalder Hanne og Trapholt for et 'ultimativt godt match'.

På Trapholt arbejder Hanne som guide, hvilket vil sige, at hun formidler viden om Trapholt til gæsterne. Hun sidder i receptionen, og fungerer ind imellem også som værtinde, når Trapholt afholder forskellige arrangementer.

"Jeg er glad for mit arbejde. Der er flere fleksjobbere ansat. Min chef er også i fleksjob, og det betyder,

” Jeg er glad for mit arbejde. Der er flere fleksjobbere ansat. Min chef er også i fleksjob, og det betyder, at hun har forståelse for min situation. Hun forstår, at når jeg siger, jeg har ondt, så har jeg ondt, og så prøver hun at tage hensyn så vidt, det er muligt”

Hanne Skovsende Østerkjærhus

at hun har forståelse for min situation. Hun forstår, at når jeg siger, jeg har ondt, så har jeg ondt, og så prøver hun at tage hensyn så vidt, det er muligt," siger Hanne.

I det daglige tænker Hanne ikke over, at hun er i fleksjob. Hun hæfter sig først og fremmest ved, at hun efter en årrække med ledighedsydelse og praktik har fået en ansættelse.

"Det betyder utrolig meget at have et arbejde, fordi jeg er kommet ud af systemet, og jeg hader at være i systemet! Mine børn skal ikke sige, at deres mor går derhjemme. Jeg tjener penge og får en lønseddel i stedet for at være på kontanthjælp – jeg ved så godt, at jeg er i fleksjob, men jeg føler, at jeg har noget at bidrage med til samfundet, og det betyder noget for mit selvværd."

Hanne behøver ikke at gøre 'stor karriere', som hun siger det. Men det skal ikke afholde hende fra at have drømme for sit fremtidige arbejdsliv.

"Jeg kunne godt tænke mig at arbejde i et musikhus, hvor der kommer mange mennesker, og hvor jeg skal fise rundt og yde en service – det er dét, jeg er bedst til. Jeg skal ikke stå stille et sted og kede mig – det er slet ikke mig."

Der er en vej ud af lavt selvværd og stress

Ensomhed, stress og lavt selvværd kan følge i kølvandet på langtidsledighed. Ifølge psykolog Marianne Bach Lauridsen er den gode nyhed, at den negative spiral kan stoppes ved at vende vrangen ud på negative tankerækker.

Bente, en kvinde i 50'erne sad for nylig i psykolog Marianne Bach Lauridsens konsultation. Modløs, sammensunken og med smerter i ryggen. Hun havde i en årrække arbejdet i en kantine, og hun havde haft alle mulige skavanker, som hun havde holdt skjult for ikke at være til besvær. Til sidst gjorde ryggen så ondt, at hun måtte sygemelde sig. I løbet af sygemeldingen røg hun ned i et sort hul og udviklede angst og en følelse af mindreværd, der gjorde, at det kunne tage flere timer at tage tilløb til bare at bevæge sig ud ad døren og hen til supermarkedet. Vejen tilbage til arbejdsmarkedet var længere end nogensinde.

Bentes historie er fiktiv men et rammende billede på de problemer, som mange langtidsledige bokser med. Psykolog Marianne Bach Lauridsen møder en del af dem i sin konsultation, idet blandt andre Marselisborg henviser langtidsledige og sygemeldte med psykiske problemer til hende. Fælles for patienterne er, at de befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet og har enslydende problematikker omkring angst og lavt selvværd.

”Det giver ingen mening for en angstramt

med lavt selvværd at få at vide, at man bare skal skrive en jobansøgning. For vedkommende tør muligvis hverken tale med arbejdsgiver eller kollegaer,” siger Marianne Bach Lauridsen, der med denne gruppe af klienter især arbejder med kognitiv adfærdstræning.

Negative tanker forstærker hinanden

Tanken bag kognitiv adfærdsterapi, der er bredt anerkendt, er, at menneskets hjerne er vant til at tænke i bestemte baner, og hvis man lider af angst eller af lavt selvværd, er disse tankerækker ofte negative.

”Hvis jeg har sagt mange gange nok til min hjerne, at jeg er fed og grim, bliver det mit selvbillede selv om, det i virkeligheden ikke er sådan. Så når min kæreste siger: 'Du er lækker', vil automatreaktionen i hjernen fortælle mig, at 'du siger bare sådan for at trøste. I virkeligheden er jeg fed og grim',” fortæller Marianne Bach Lauridsen, der forklarer, at hjernen lærer gennem gentagelser. Hvis et negativt selvbillede fylder meget, kører tankerne kun hen imod det selvbillede og løber måske løbsk som en negativ lavine, der er vanskelig at stoppe igen.

”Jeg er ikke god nok, der er ikke brug for mig, jeg må gå fra hus og hjem og bliver skilt, fordi ingen vil have mig,” er nogle af de tanker, der kan opstå hos langtidsledige, sådan groft sagt” siger Marianne Bach. Hun fortæller, at en del, der er væk fra arbejdsmarkedet i langt tid, går ned med stress, fordi der er pres fra familien, omgangskredsen og systemet. Stress kan opstå på baggrund af lavt selvværd, men lavt selvværd kan også opstå på grund af stress, forklarer Bach Lauridsen.

De negative tankespiraler kan imidlertid stoppes.

”Gennem kognitiv adfærdstræning kan men-

nesker lære at genkende deres mønstre og tanker, og det gør dem også langsomt i stand til at give slip på dem,” fortæller Marianne Bach Lauridsen.

Så når kæresten siger, 'du er lækker', kan man blive bevidst om, at automatreaktionen er ikke at tro på ham, og dermed blive i stand til at udskifte automatreaktionen med en anden fortolkning. Nemlig at han i dette tilfælde rent faktisk mener det, han siger.

Vilje er afgørende

Ifølge Bach Lauridsen kan stort set alle mennesker flytte dem selv henimod et liv med mere selvværd og mindre angst. Også dem, der har lidt overlast og svigt gennem deres barndom.

”Jeg kender til en case med et par tvillinger, der nu er voksne mænd, som har haft en forfærdelig opvækst præget af vold og druk,” begynder Marianne Bach Lauridsen.

”Den ene ender på livets skyggeside som alkoholiker, den anden bliver direktør. Stiller man dem spørgsmålet: 'Hvordan kan det være, du er blevet den, du er?' vil begge svare, at det er de på grund af deres barndom. Den ene opfatter sig selv som offer for omstændighederne, den anden har brugt sin dårlige barndom som afsæt for at skabe noget andet for sig selv. Derfor kommer det an på, hvordan individet reagerer på ydre omstændigheder,” siger Bach Lauridsen.

Men afgørende for at hjælpe et menneske er, at han eller hun vil hjælpe sig selv og er indstillet på at arbejde på det.

”Så er du allerede halvvejs i mål,” siger Marianne Bach Lauridsen, og tilføjer:

”Hvis man derimod tænker: 'Det er synd for mig, der er ikke noget, jeg kan stille op.' Så kan jeg ikke gøre hverken til eller fra.”

Smerte sidder i hjernen

Oftentimes er der ikke nogen synlig årsag til de smerter, som forhindrer mange langtidslidende i at komme i arbejde. Men fysioterapeut og smerteekspert Morten Høgh insisterer på, at smerterne er lige så ægte af den grund, og med det udgangspunkt har han haft succes med at hjælpe mange til et bedre liv.

Vi ved godt, at når vi vælter på cykel og hamrer knæet i asfalten, reagerer kroppen ved at lade os føle smerte i knæet. Og hvis vi en dag vågner med ondt i ryggen, går vi automatisk ud fra, at årsagen til smerterne er at finde et sted mellem nakke og lænd. Men sådan er det langt fra altid.

Morten Høgh er fysioterapeut og smerteekspert og har siden 2009 arbejdet sammen med Marselisborg om at hjælpe de mennesker, som er uarbejdsdygtige på grund af smerter.

Ifølge ham findes der tre slags smerter, som alle kan gøre mennesker uarbejdsdygtige. Det er de almindelige smerter, som eksempelvis skyldes et styrt på cyklen, og som forsvinder i takt med, at skaden heles. Så er der den slags smerter, som skyldes skader på selve nervesystemet og som er sværere at diagnosticere, fordi smerterne er mere diffuse. Og så er der den tredje type, hvor der tilsyneladende ikke er noget galt, men hvor patienterne alligevel oplever stærke og vedholdende smerter. Det er især denne type smerter, som plager de mennesker, der efter lange ledighedsperioder bliver henvist til Morten Høgh fra Marselisborg.

”Deres smerter skyldes ændringer i centralnervesystemet og sidder derfor udelukkende i hjernen. Der er ingen fysisk skade men en signalfejl, der gør, at hjernen opfatter f.eks. almindelig bevægelse som et problem og advarer ved at udsende smertesignaler,” forklarer Morten Høgh.

Ingen synlig årsag til smerter

Disse smerter kan man behandle ved at træne hjernen til at opfatte smerterne anderledes. Og det er her, Morten Høgh kommer ind i billedet.

”For ikke så længe siden sad jeg over for en mand. Midt i fyrrerne og bygget til det hårde

fysiske arbejde som indtil nu havde givet ham til dagen og vejen. Men nu kunne han ikke engang knappe sine jeans, fordi han havde smerter,” fortæller Morten Høgh.

Arbejdsmanden var flere år tidligere kommet til skade med sin skulder. Skulderen var helet og fungerede fint, men smerterne var ikke forsvundet – tværtimod. Han blev ved med at have ondt – i skulderen og efterhånden også i andre dele af kroppen.

”Hans situation er desværre meget typisk. Uden en synlig årsag eller et tydeligt mønster i smerterne var det svært at finde ud af hvilken type arbejde, han ville kunne passe. Og han var frustreret, afmægtig og uheldig,” siger Morten Høgh.

Ifølge fysioterapeuten havde arbejdsmanden det værre, end han behøvede. Det er nemlig hjernen som oplever smerte og som derfor kan forstærke eller mildne følelsen.

”Er vi uheldige, bange og fokuserede på smerter, så vil de føles meget kraftigere,” siger Morten Høgh.

Afdækker tankemønstre

Mange patienter får det også værre, fordi de-

res omgivelser af og til har svært ved at forstå eller tro på, at de har så ondt, som de siger. Noget at det første, Morten Høgh gjorde, da han sad over for arbejdsmanden var derfor at gøre det helt klart for ham, at han hverken troede, han var hysterisk eller forsøgte at binde ham en historie på ærmet. Derefter var øvelsen for fysioterapeuten at lave en grundig undersøgelse, sådan at han ikke overså fysiske årsager, som man kan og skal behandle. Og vigtigst af alt er det at afdække patienternes tankemønstre. For ofte er det her, nøglen til behandling ligger.

”Arbejdsmanden er afhængig af sin skulder for at kunne arbejde, og derfor har han gennem hele forløbet med uro og angst lagt mærke til hvert lille signal fra skulderen. Han er hele tiden ekstrem opmærksom på den og hele tiden bange for at gøre noget, der skal forværre skaden. Og det gør faktisk, at han får mere ondt, end hvis han så at sige passede lidt mindre på den,” siger Morten Høgh. Hans opgave var derfor at hjælpe patienten til at ændre sine tankemønstre, så skulderen og smerterne ikke fik lov at fylde det hele.

Livskvaliteten skal øges

Det kaldes kognitiv træning og går i praksis ud på bevidst at vælge og gentage bestemte handlinger og tanker, som når man eksempelvis oplever smerte, og langsomt udskifte de negative mønstre med nye og bedre mønstre. Målet er ikke at kurere smerterne men at øge livskvaliteten for den enkelte.

”Mange siger til mig, at de egentlig godt kan klare smerterne, hvis bare de er sikre på, at det ikke bliver værre. Og når de opdager, at det ikke gør mere ondt, når de er aktive eller går ud, så viser det sig ofte, at de sagtens kan leve godt og fungere i hverdagen – og ofte også passe et arbejde, selv om de har smerter,” konstaterer Morten Høgh.

FAKTA:

Borger: Mand
Alder: 24
Børn: 1
Civilstand: Gift

CV

10. kl. afgangseksamen.
 Afbrudt slagteruddannelse.
 Butikserfaring, bortvist.

Ledighedshistorik

2008 – 2010:
 Kontanthjælp.
 Match 3.

Baggrund

Ubehandlet depression.
 Rygskaide, pille misbrug.
 Normadelignende barndom, flyttet meget rundt.
 Moder skiftende ægtefæller.
 Dårlig skolegang.

Udbytte

I lære som elektriker
 på 6. måned.

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb:

Tillid, forståelse, motivation,
 ressourcefokus, tæt opfølgning.

Holdforløb:

Gruppedynamik, -progression &
 netværksdannelse.

Virksomhedsoptræning:

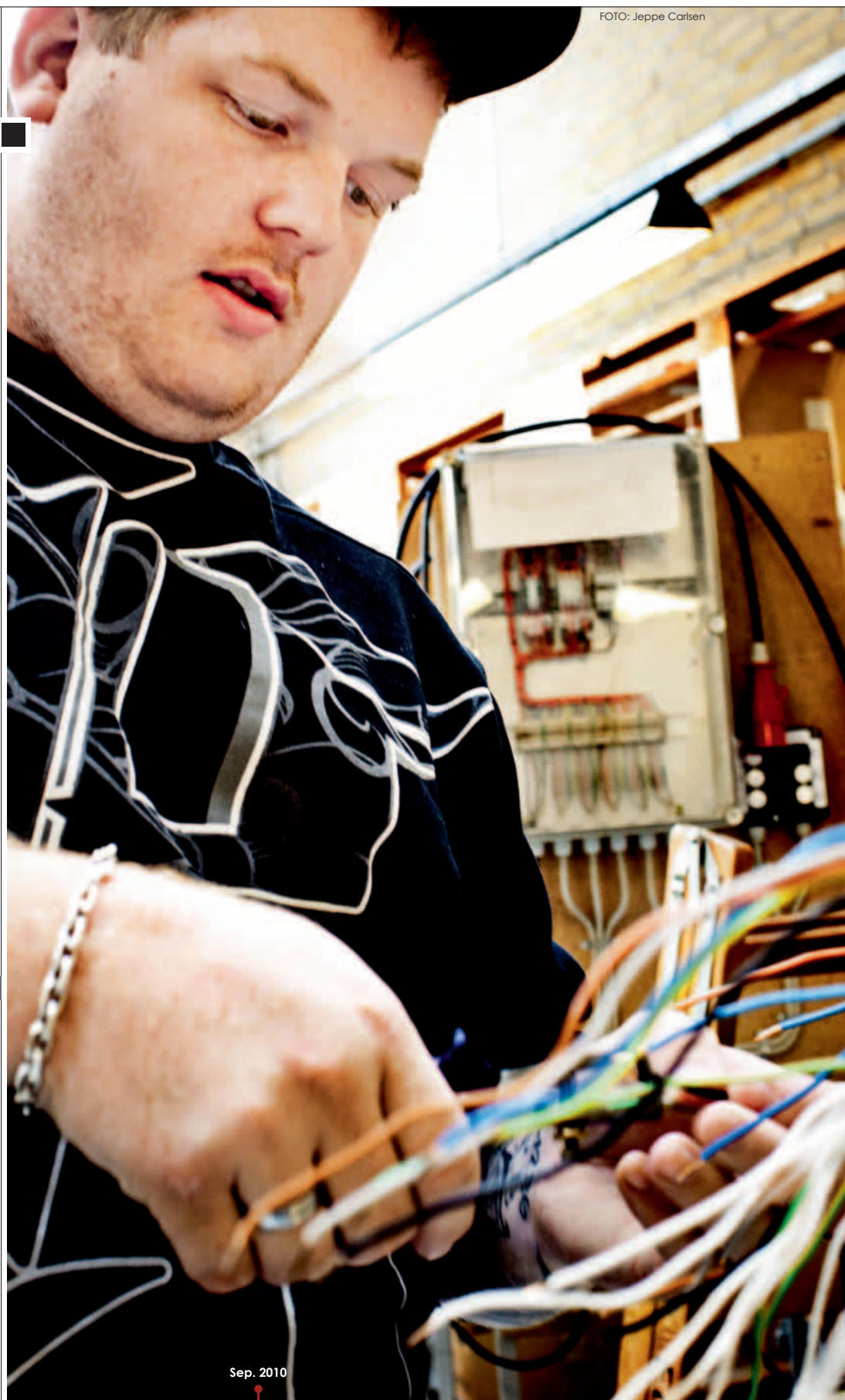
Virksomhedsmentor, tæt opfølgning
 fra virksomhedskonsulent, opbygning
 af personlige og faglige kompetencer,
 succesoplevelser.

Tværfaglig indsats:

Sagsbehandler, virksomhedskonsulent,
 fysioterapeut, praktiserende læge,
 personlig træner og diætist.

Maj 2008

Sep. 2010

Jeg vil gerne forsørge min egen familie

Som 21-årig gik Jon Brandsborg efter at få førtidspension. I dag, tre år senere, er han godt i gang med en uddannelse til elektriker takket være et tæt samarbejde med sine sagsbehandlere.

Tilbage i maj 2008 havde 21-årige Jon Brandsborg opgivet håbet om at få en uddannelse og et arbejde. Han spiste bunkevis af smertestillende piller på grund af en rygskade, og han følte sig modløs. Arbejdsmarkedet kunne lige så godt have været en by i Rusland.

”Jeg var blevet bortvist fra mit job, min bil var stjålet, jeg havde fået frakendt kørekortet, og var blevet far til en dødfødt søn. Mit liv så meget sort ud,” husker Jon Brandsborg, der håbede på at kunne få tilkendt førtidspension.

Jon Brandsborg var nogle år tidligere droppet ud af uddannelsen til slagter på grund af rygsmerter, der blandt andet skyldtes en uopdaget diskusprolaps. Han havde i nogle år arbejdet som kassemedarbejder, før han røg ud i langtidsledighed.

Gennem kommunen blev han sendt i aktivering ad flere omgange, uden at det ændrede betydeligt på hans situation. I januar 2009 visiterede Holbæk Kommune Jon til Marselisborg, og det skulle vise sig at blive et vendepunkt for Jon. Han blev som noget af det første sendt ud i endnu en arbejdsprøvningsperiode, der nok engang gik i hårdknude, fordi ryggen og hovedet sagde stop. Men sideløbende havde han en række samtaler med sin sagsbehandler, Helen Veng, hvor han for første gang oplevede at blive forstået og taget alvorligt.

Gennem samtalerne fik han hjælp til at sætte ord på sin livssituation. Gennem forløbet fik han også hjælp til mere praktiske ting såsom at behandle rudekvarter fra kommunen, at købe ind, lave sund mad på budget og støtte i at træne sin ryg. Derudover deltog Jon i et gruppeforløb med andre unge kontanthjælpsmodtagere, hvor formålet var at afklare deres ønsker og muligheder på arbejdsmarkedet.

”Det var rart at være sammen med andre i en lignende situation, det gav mig følelsen af ikke at være alene,” fortæller Jon, der på det tidspunkt ikke havde kontakt til sin familie. Som barn førte han en

nomadetilværelse og flyttede rundt mellem diverse kommuner.

”Han har aldrig haft chancen for at slå rødder nogen steder, og det har sat spor,” fortæller Helen Veng, der efter de første møder med Jon fik en formodning om, at han udover sine rygsmerter gik rundt med en ubehandlet depression. Noget, der er opstået i kølvandet på at blive far til en dødfødt.

Hjælpen i form af læge og psykolog blev etableret, og det var et vendepunkt for Jon.

”De mange gode samtaler med min sagsbehandler (Helen Veng red.), samt god psykologhjælp var med til, at jeg langsomt fik det bedre,” konstaterer han.

Noget af det næste, Helen Veng tog fat i, var at få Jon i behandling for sin ryg hos en fysioterapeut.

”Første gang var en laaaang seance, hvor fysioterapeuten formåede at lirke Jons fastlåste billede af sin ryg og sine muligheder op. Jon blev bekræftet i, at det er ok at have ondt i ryggen, men at man alligevel godt kan gøre en masse ting, der holder smerterne nede. Vi fik også talt om, at et dårligt liv giver dårlig ryg,” husker Helen Veng.

Jon tog på det tidspunkt per automatik en masse smertestillende for sin ryg. Piller, der gjorde, at han gik rundt i en evig døs. Hans kæreste og Helen hjalp ham med at banke i bordet over for lægen, så han langsomt kunne trappes ned i medicinen.

Fremtiden

I efteråret 2010 blev Jon far til en lille pige, og begivenheden var for Jon det afgørende skub i retning af arbejdsmarkedet. Han har altid været dygtig til matematik og fysik og besluttede sig for at starte på elektrikeruddannelsen i foråret 2011. Lige nu står han over for at skulle søge praktikplads og sådan nogle hænger ikke på træerne. Men Jon er ikke bange for, at det mislykkes.

”Jeg vil gerne kunne forsørge min kone og min lille datter, så hvis jeg får afslag på mine ansøgninger, så kæmper jeg videre,” slutter han.

” Jeg havde fået frakendt kørekortet, og var blevet far til en dødfødt søn. Mit liv så meget sort ud”

Jon Brandsborg

Marselisborg

Jan. 2011

Udredning

Progression

Virksomhedsoptræning

Selvforsørgende, elektrikerlærling

FAKTA:

Borger: Kvinde
Alder: 47 år

CV

1981: EFG uddannelse indenfor handel og kontrol.
1983-1985: Udd. i sko butik.
1987-1994: Ansat i forskellige rengøringsjobs.
1994-2002: Serviceassistent på Søhuset i Viborg.
2002-2003: Stuepige på Sandbjerg Gods.
2004-2005: Stuepige på Augustenborg Hotel.
2005-2010: Serviceassistent på Vestervangsskole i Viborg.

Ledighedshistorik

1991-1992: Ledig – tog kursus i butiksdrift.
Sep. 2009 - mar. 2010: Sygemeldt grundet blodprop i knæ og lunger.
April 2010 - apr. 2011: Sygemeldt grundet rygproblemer

Baggrund

Sygemeldt, 7 og 12 måneder indenfor de seneste 2 år. Fyret grundet sygdom. Depression, sættes i medicinsk behandling. Vægtforøgelse. Ingen energi og får ikke motioneret. Myster troen på at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet

Udbytte

Raskmeldes. Står igen til rådighed for ordinært job. Motiveret og tror igen på fremtiden. Genfundet arbejdsidentitet via virksomhedsforløb. Generhvervelse af fuld erhvervssevne. Erkendelse af nye jobmuligheder. Aktiv hverdag med faste mål.

OPSKRIFTEN

Individuelt udrednings- og procesforløb. Individuelle samtale og holdforløb. Målrettet jobplan med faste mål fra start til slut. Fokus på opbygning af arbejdssevne. Optræning af arbejdssevnen på virksomhed. Tæt opfølgning.

Tværfaglig indsats:

Beskæftigelseskonsulent, læge, fagforbund og virksomhed.

2009

2010

Sygemeldt pga. blodprop i knæ og lunge (7 måneder)

Sygemeldt pga. dårlig ryg (12 måneder)

Jeg har fået et nyt mål

Ryggen kunne ikke holde til 23 års arbejde som rengøringsassistent, og Gitte Haslund Pehrson blev som 46-årig langtidssygemeldt, og hun var indstillet på at tilbringe resten af livet på offentlig forsørgelse. Men et praktikforløb og flere samtaler med sagsbehandleren har åbnet Gittes øjne for, at hun stadig har masser af jobmuligheder.

”Jeg troede ikke, jeg ville komme i arbejde mere,” fortæller Gitte Haslund Pehrson, der i september 2009 blev sygemeldt på grund af smerter i sit knæ, og kort efter raskmeldingen blev sygemeldt igen. Denne gang for smerter i ryggen. Smerter, der var afstedkommet af 23 år i tro tjeneste som rengøringsassistent, de seneste fem år på Vestervangskolen i Viborg, hvor hun bor. Det var hårdt at gå hjem.

”Jeg spekulerede meget over min fremtid. Om vi måtte gå fra hus og hjem, fordi jeg ikke fik løn, eller hvad der skulle ske. Fordi min fremtid var uvis, så udviklede jeg en depression,” fortæller Gitte Haslund Pehrsson.

Beskæftigelseskonsulent Lise Vestergaard fra Marselisborg blev i starten af 2011 hyret af Viborg Kommune til at udrede Gitte Haslund Pehrsons fremtid. Skulle hun godkendes til fleksjob? Førtidspension? Revalidering? Eller var der mulighed for, at hun igen kunne arbejde fuld tid men i et job, der var mindre fysisk belastende?

”Da jeg mødte Gitte, manglede hun motivation for at arbejde og havde mistet troen på, at det kunne lade sig gøre,” fortæller Lise Vestergaard, der tilføjer:

”Man ser hyppigst, at folk, der har været sygemeldt lige så lang tid som Gitte enten får fleksjob eller førtidspension.”

Lise Vestergaard bed mærke i, at Gitte Haslund Pehrson havde masser af personlige kompetencer, hun ville kunne bruge i et job. Hun var snakkesalig, udadvendt og smilende.

”Men Gitte manglede idéer til, hvilket arbejde hun ville kunne udføre udover det, hun kendte,

nemlig rengøring,” husker Lise Vestergaard, der arbejdede på at åbne Gittes øjne for hvilke muligheder, hun faktisk havde qua personlighed og kompetencer.

Rent lægeligt var der ikke noget, der talte for, at Gitte ikke kunne varetage et almindeligt job, så længe der blev taget hensyn til hendes fysiske udfordringer. Gitte Haslund Pehrson blev derfor forsøgsvis sendt i praktik på produktionsvirksomheden Aristopack, hvor Gitte skulle arbejde på lager.

”Der fandt jeg ud af, hvad jeg skal lave resten af mit liv,” siger Gitte glad og fortæller, at hun af og til, når lederen var væk, fik ansvaret for at holde de andre i gang.

”Jeg var åbenbart god til det. At sætte de nye i gang, at få de gamle til at holde tempoet – og samtidig hyggede jeg mig,” fortæller Gitte.

I forhold til Gittes smerter i knæ og ryg, passede lagerarbejdet også godt, idet arbejdsstillingerne varierede uden dog at belaste ryggen.

Efter tre måneders optrapning i tid og opgaver viste det sig, at Gitte Haslund Pehrson kunne arbejde fuld tid, og hun blev derfor raskmeldt i april 2011, og kunne overgå fra kommunens kasse – sygedagpenge – til dagpenge fra sin a-kasse, som hun havde været medlem af i mange år.

”Psyken er blevet bedre, efter jeg er blevet raskmeldt. Jeg er ikke så sur og tvær, og regner med, at jeg skal stoppe med mine piller om 40 dage,” forklarer Gitte Haslund Pehrson, der ihærdigt har søgt job i nogle måneder nu.

”Jeg ha fået et nyt mål, og det er at få job inden for lagerarbejde,” fastslår hun.

”Jeg spekulerede meget over min fremtid. Om vi måtte gå fra hus og hjem, fordi jeg ikke fik løn, eller hvad der skulle ske. Fordi min fremtid var uvis, udviklede jeg en depression”

Gitte Haslund Pehrsson

Sep. 2010

Marselisborg

Jan. 2011

April 2011

Udredning af arbejdsevne

Virksomhedsoptræning

Raskmeldes

FAKTA:

Borger: Mand
Alder: 28 år

CV

Har afsluttet skolegang i Bosnien – 9. klasse niveau.
2002 – 2003: Sprogskole i Tønder.
2003 – 2004: ABC- gruppen i Esbjerg – produktionsmedarbejder.
2004 – 2006. ScanGlas i Esbjerg – produktionsmedarbejder.
2009 – 2010: Praktik hos Hansen & Jensen i Esbjerg – installation / alarmer.

Ledighedshistorik

2006 – 2011:
Ledighedsydelse.
Match 3 → 2.

Baggrund

Godkendt til fleksjob i 2006.
Udredt for posttraumatisk belastningssyndrom.
Vanskeligt ved at tåle stress.
Rygildelse.
Manglende evne til at se muligheder.
Stille / tilbageholdende.
Svært ved at bede om og modtage hjælp.
Sparsomt netværk i Danmark.

Udbytte

Ansat i fleksjob som teknisk medarbejder hos Nortec.
Forsørger egen familie.
Øget arbejdsevne / timetal.
Motiveret og en tro på fremtiden.
Øget selvsikkerhed.
Muligheder for kompetenceudvikling via jobbet.

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb.
Øget selvindsigt af egne kompetencer og skånebehov.
Mål og opgaver veldefineret.
Tæt opfølgning.
Praktikvirksomhed åbnede for job hos anden virksomhed.

Tværfaglig indsats:

Socialrådgiver, virksomhedskonsulent, arbejdsgiver.

2006

2009

2010

Sygedagpenge

Ledighedsydelse

Virksomhedspraktik 9 mdr.

Ens liv skal bare ikke gå i stå som 28-årig

Da Nermin Fejzic fyldte 28 år, havde han gået ledig i fire år kun afbrudt af praktikker. Det ansporede socialrådgiver Gitte Bjerremand ekstra meget til at få Nermin i job. Det er nu lykkedes.

” Når man er 28 år skal ens liv bare ikke gå i stå!”

Gitte Bjerremand blev nærmest trodsig, da hun mødte Nermin Fejzic første gang. En ærlig og selvstændig gut, der på grund af posttraumatisk belastningssyndrom, har haft svært ved at finde og fastholde et job.

Da Nermin var blevet henvist til Marselisborg, havde han været ledig i fire år, og statistikken siger, at chancerne for at få job mindskes kraftigt, jo længere man er uden for arbejdsmarkedet og jo yngre man er.

”Det skal være løgn,” tænkte Gitte Bjerremand, der sammen med Nermin i marts 2010 gik i gang med at tale om, hvad han kunne lide at arbejde med og hvorfor.

Nermin Fejzic er blevet godkendt til fleksjob på grund af sine psykiske og fysiske men fra borgerkrigen i Bosnien, der blandt andet udmønter sig i en meget lav stresstærskel samt rygsmærter. Nermin kom til Danmark fra Bosnien som 18-årig, sammen med sine brødre og et par onkler. Men hans fysiske og mentale situation blev ikke bedre af at gå ledig.

”Jeg gik hjemme i alt for lang tid, det kan jeg ikke lide. For når man ikke har noget at lave, så fylder tankerne alt for meget. Tanker, der har ødelagt mit liv og gør, at jeg let bliver stresset” fortæller Nermin Fejzic, der sammen med sin bosniske kone har sønnen Ermin på 3 år.

Ifølge Gitte Bjerremand har en af Nermin Fejzic' barrierer været, at han har haft meget svært ved at give udtryk for, at han har behov for at blive skånet. Samtidig har de mange måneder på arbejdsmarkedets sidespor betydet, at han har mistet troen på sig selv.

”Vi har brugt meget tid på at tale om og fokusere

” Jeg kan lide at arbejde med elektronik. Det er også rart at have et arbejde, at jeg har noget at stå op til om morgenen. Det betyder noget, at jeg kan forsørge min egen familie”

Nermin Fejzic

på, hvad Nermin er god til, for han har en masse personlige ressourcer, som vil være en gevinst for enhver arbejdsplads. Vi talte også om, hvorfor det var vigtigt for Nermin at bede om hjælp og modtage den. Han har muligvis en kulturel bagage med, der gør, at det er svært,” fortæller Gitte Bjerremand.

Hen over de næste ni måneder kom Nermin i tre praktikker, og især de sidste to gik rigtig godt.

”Vi kunne se, at det var afgørende for Nermin at have en arbejdsgiver, der troede på ham og kunne bakke ham op i hans succeser,” fortæller Gitte Bjerremand.

Det var tydeligt for arbejdsgiveren i den næstsidsste praktik, at Nermin rigtig gerne ville arbejde, og han hjalp derfor den 28-årige med at skaffe en praktikplads i en elektronikvirksomhed, Nortec, hvor Nermin skulle samle elektroniske komponenter. Praktikpladsen blev vekslet med en ansættelse, og Nermin Fejzic har været ansat siden januar 2011, først i 15 timer om ugen, nu arbejder han 18 timer om ugen.

”Jeg kan lide at arbejde med elektronik. Det er også rart at have et arbejde, at jeg har noget at stå op til om morgenen. Det betyder noget, at jeg kan forsørge min egen familie,” siger Nermin Fejzic, der betegner hele processen som 'nem'.

”Marselisborg har hjulpet mig med at skrive ansøgninger, de har snakket rigtig meget med mig om, hvad jeg kan lide at arbejde med, og også om andre ting, min fortid eksempelvis. Hver gang, jeg har skullet til jobsamtale, kom de med mig. Det føltes meget let det hele, når jeg har fået så meget hjælp,” lyder det fra Nermin, der på spørgsmålet om, hvor lang tid han regner med at arbejde, svarer:

”I mange, mange år!”

FAKTA:

BAUHAUS – Hobæk

BAUHAUS har været etableret i Danmark siden 1988, og i dag er der 15 varehuse i Danmark.

Et typisk BAUHAUS har et stort og velassorteret havecenter tilknyttet, og derudover er der et bredt og dybt sortiment i vareområder som belysning/el-artikler, VVS, værktøj, isenkram, malervarer, opbevaringsløsninger, fliser, gulvbelægning og træ-/bygningssartikler.

Bauhaus Holbæk åbnede i år 2000, og har 135 ansatte i sommerhalvåret, 120 ansatte resten af året.

” Som chef forsøger jeg at nå ind til hvert enkelt menneske og finde frem til, hvad der motiverer ham eller hende. Det kræver, at vi af og til taler om dybt private ting, for mange har et ekstremt hårdt liv”

Jan Persson, varemottagelseschef i Bauhaus, Holbæk

Bauhaus om jobindsats: Tid og dialog er afgørende

Alle mennesker kan skubbes i gang, det svære er bare at gribe det rigtigt an. Sådan lyder det fra Jan Persson, varemottagelseschef i Bauhaus Holbæk og mentor for rigtig mange langtidsledige i praktik og arbejdsprøvninger.

Når tidligere praktikanter befinder sig i Bauhaus i Holbæk, kigger de lige ind i varemottagelsen. 'Hej Jan, hvordan går det?', lyder det som oftest, og så sker det ikke sjældent, at Jan og den besøgende sætter sig ned og sludrer over en kop kaffe.

Jan Persson har nemlig gjort det til en form for karrierevej og levesætning at hjælpe folk videre, der er fastlåst i ledighed. Og det gør han i rollen som varemottagelseschef hos Bauhaus, der har en jævn strøm af ledige i praktikker og arbejdsprøvninger.

"Det er min og virksomhedens måde at bidrage til samfundet på. Hvis ingen gør noget, står de her mennesker bagerst i køen og kan ikke komme ud af stedet. Derfor har vi valgt at gribe bolden," siger Jan Persson, der, siden han blev ansat i februar 2011, har haft 15-20 mennesker henvist fra såvel kommunen som Marselisborg. Det er lykkedes at få syv ansat i job, fem i Bauhaus og to udenfor på baggrund af Perssons anbefalinger.

Bauhaus rekrutter via praktikanter

Ud over ønsket om at bidrage til samfundet er der således også gevinster at hente for Bauhaus, i og med at varehuset ikke behøver at bruge betydelige ressourcer på at hyre kasse- og lagermedarbejdere. Jan Persson afviser

dog, at det at hyre praktikanter på det offentlige regning er en fed fidus.

"Man skal være indstillet på, at det kræver noget. Ellers kan man lige så godt lade være," siger Jan Persson, der peger på, at tid til dialog er afgørende for, om man kan rykke en person.

"Der er kun én bussemand i praktikantens liv, og det er praktikanten selv. Som chef forsøger jeg at nå ind til hvert enkelt menneske og finde frem til, hvad der motiverer ham eller hende. Det kræver, at vi af og til taler om dybt private ting, for mange har et ekstremt hårdt liv," siger Persson.

Ikke motiveret for praktik

Nogle af de tidligere praktikanter har ikke været særlig motiveret for at yde en indsats. De har måske uden held været i 5-6 praktikker, er blevet kastet rundt i systemet, har problemer derhjemme, er ikke Guds bedste børn og har intet til overs for endnu en ny chef.

"Men jeg kan jo ikke gøre andet end at forsøge. Alle mennesker kan skubbes i gang, det skal bare gribes rigtigt an. Og hvis det ikke går, så må jeg give bolden videre til sagsbehandleren," siger Jan Persson, der ikke er bange for at gå ind i eksempelvis misbrugsproblemer.

"Jeg har netop haft en gående, og jeg sagde: 'Fortæl mig om, hvornår det er allersværest at holde dig fra stofferne. Hvis det er, når du bliver stresset, så har du brug for at holde mange pauser, og det skal jeg nok hjælpe dig med.'"

Lever højt på succesoplevelser

Succesoplevelser er ifølge Persson det andet afgørende kriterium for, at en borger bliver hjulpet videre via praktik. Og succes følger med ansvar.

"Jeg forsøger at give ansvar, der matcher en persons ressourcer, eksempelvis: 'Hvis du får de her paller væk inden for to dage, så er du hurtigere end gennemsnittet'. Jeg giver udtryk for, at der er nogle ting, der er svære for andre, men som jeg betror den enkelte. Og så støtter jeg dem selvfølgelig i at nå målet," fortæller Jan Persson.

Nogle gange nytter det, andre gange nytter det ikke, og så kan man ifølge Persson håbe på, at andre griber bolden. Én ting er sikkert: Virksomheder kan gøre en forskel for at hjælpe mennesker videre i deres liv. Men det kræver engagement og tid.

"Enten har man interessen, eller også har man ikke. Har man den ikke, skal man lade være," slutter Jan Persson.

FAKTA:

De Forenede Trailerfabrikker A/S

Danskejet virksomhed, der producerer trailere til privat og professionelt brug, blandt andet det kendte varemærke, Variant Trailer.

Produktionen på fabrikken i Vejle består i dag meget af montagearbejde, og virksomheden har cirka 60 timelønnede ansat og knap halvt så mange funktionærer.

” Det er godt, at vi har muligheden for at afprøve mennesker i praktik og løntilskud før vi ansætter dem. Det betyder, at samarbejdet også giver mening rent økonomisk”

Kurt Stoustrup, værkfører,
De Forenede Trailerfabrikker

FOTO: Jeppe Carlsen

De forenede trailerfabrikker: Økonomisk og menneskelig gevinst

Ni borgere, der før stod på arbejdsmarkedets sidespor, har fået ordinært job på De Forenede Trailerfabrikker takket være et tæt samarbejde mellem virksomhedens værkfører Kurt Stoustrup og beskæftigelseskonsulent Lone Andersen.

Da Tommy startede som maskinarbejder på De Forenede Trailerfabrikker, var han en ung fyr, der levede en ensom tilværelse uden de store boglige evner og et komplet fravær af selvtillid. En fængselsdom gjorde det ikke nemmere at få foden inden for i en virksomhed.

Efter nogle samtaler med Tommy henvendte beskæftigelseskonsulent Lone Andersen fra Marselisborg sig til værkfører Kurt Stoustrup på Vejle-virksomheden De Forenede Trailerfabrikker for at høre, om de havde brug for en som Tommy. Det havde Kurt, der ansatte Tommy med løntilskud. Tommy kvitterede for tilliden ved at levere en stabil arbejdsindsats, hvorefter han blev ansat på ordinære vilkår på fabrikken, der fremstiller trailere af enhver størrelse, og som har cirka 60 timelønnede ansat og knapt halvt så mange funktionærer.

”Da jeg kiggede op til ham, mødte jeg en hel anden mand, end jeg havde sendt afsted. Han havde fået selvtillid og havde klart oplevelsen af, at han var en vigtig brik i virksomheden, at han var rigtig god til sit arbejde,” fortæller Lone Andersen, der gennem de senere år er lykkedes med at ansætte ni borgere i job på De Forenede Trailerfabrikker. Fem af dem har været i job med løntilskud forud for ansættelsen. Der er ikke nogen, der har været ansat i løntilskud, der efterfølgende er røget ud, fordi de ikke har passet deres job godt nok.

Virksomheden vil det sociale ansvar

Forklaringen på succes er enkel, mener Lone Andersen:

”Det skyldes et tæt samarbejde mellem os som repræsentant for Jobcenter Vejle og trailerfabrikken som virksomhed. Jeg har brugt tid på at være deroppe, hilse på og følge op på de borgere, jeg har været med til at få ansat. Når Kurt Stoustrup mangler arbejdskraft, bruger han os som ”rekrutteringsbureau”, og fordi jeg kender virksomheden så godt er, det ingen sag at finde profiler, der dækker hans behov. Også selvom de ikke altid helt gør det fra dag et. Det er win-win for os begge,” forklarer Lone Andersen, der roser virksomheden for at være god til at møde deres nye ansatte dér, hvor de er.

”Nogle af kandidaterne har ikke været de nemmeste mennesker at integrere. Nogle har problemer med sproget, andre er analfabeter eller ikke særlig boglige. Men Kurt og også hans kollega Ole møder bare folk, hvor de er, og kalder en skovl for en skovl. Man skal virkelig ville det sociale ansvar, hvis det skal lykkes” siger Lone Andersen.

Giver økonomisk mening

Kurt Stoustrup gnægger lidt i telefonen, da han hører skudsmålet fra Lone.

”Det kan også skyldes, at vi har jobfunktioner, der spænder meget bredt lige fra simple lager- eller maskinbetjeningsopgaver til at lave komplicerede elektriske installationer i

skurvogne. Så vi har brug for mange forskellige slags kompetencer” siger han og fastslår, at virksomhedens ansatte er en spraglet skare af nationaliteter og mennesketyper.

”Men” siger han: ”Enhver virksomhed eksisterer kun så længe, der er økonomisk afkast, og derfor skal lønudbetalingen også kunne stå mål med indsatsen. Men det med først at have muligheden for at afprøve mennesker i praktik og løntilskud betyder også, at samarbejdet fungerer fint økonomisk.”

Godt at blive lagt mærke til

Kurt Stoustrup synes, det er 'helt fint', at Lone ofte kigger forbi og hilser på nogle af de mange kandidater, som arbejder i virksomheden. Lone får input af Kurt til, hvordan den enkelte klarer sig, også på andre områder end de arbejdsmæssige, og det øger kvaliteten i det videre arbejde med vedkommende.

”Jeg tror, de mennesker, der er her, sætter pris på, at der er lidt fokus på dem, og at der er nogle, der går op i, hvem de er, og hvad de bliver sat i gang med,” siger Kurt Stoustrup, der ikke rigtig tænker over, at han er med til at gøre en forskel for sine medarbejdere:

”Der er tilfælde, hvor vi beholder den ansatte i flere år. Han er glad, vi er glade, og så kan det ikke være bedre. Men det er ikke noget, jeg går og pudser min glorie over, det er bare noget, der forekommer helt naturligt.”

FAKTA:

Borger: Kvinde
Alder: 40 år

CV

Gymnasieuddannelse fra Bosnien.

Ledighedshistorik

2000-2011: Ledig.

Baggrund

Psyiske begrænsninger. Lægelige papirer beskriver Besima's fysiske symptomer som somatoforme og ses formentlig i sammenhæng med det psykiske helbred. Problemer med nakke / højre arm / venstre ben. Dårlig ryg.

Udbytte

Ansæt og fastholdt i fleksjob som stuepige. Mødestabil og nedbringelse af sygedage/fravær. Arbejdsidentitet og øget selvværd.

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb:

Tæt kontakt, samtaler, holdaktivitet og undervisning.

Virksomhedsoptræning:

Relevant praktikforløb med mulighed for ansættelse, tæt opfølgning fra virksomhedskonsulent.

Tværfaglig indsats:

Sagsbehandler, virksomhedskonsulent.

2000

2010

Marselisborg

Kontanthjælp

Udredning & progressionsarbejde

Arbejdet er godt for mit liv

Besima Sulejmanovic kom til Danmark med psykiske mén fra krigen i Bosnien, men via en række samtaler flyttede den 40-årige kvinde sine grænser. I dag har Besima Sulejmanovic fast arbejde og forsørger sin familie.

Da Besima Sulejmanovic i 2000 kom til Danmark efter at have forladt Srebrenica sammen med sin mand og parrets to børn, var bagagen tung af psykiske mén fra krigen i hjemlandet Bosnien.

Besima led af angst og var nervøs for at møde nye mennesker. Hun havde fysiske skavanker, og hendes mangelfulde sprogkunderskaber var ligesom kulturelle forskelle også en barriere i forsøget på at finde fodfæste på det danske arbejdsmarked.

Besima deltog i aktiveringskurser og praktikforløb, som hun kunne magte, så længe timetallet ikke oversteg 15-20 timer. Men en ansættelse var det ikke blevet til, da Besima i august 2010 var blevet godkendt til fleksjob og indledte et jobforløb hos Marselisborg, der skulle få hende ud på arbejdsmarkedet.

Besima var åben for alt, da hun mødte op på forløbet. Hun havde lyst til at komme ud i arbejde, men på den anden side var hendes psykiske problemer og kulturelle barrierer også med til at holde hende tilbage. Hun var bange for at tage skridtet, fortæller Inger Aarup, som blev Besimas virksomhedskonsulent i tæt samarbejde med socialrådgiver Gitte Bjerremand.

Besima indledte et forløb med primært samtaler, da hun led af angst, der betød, at hun havde svært ved at være sammen med andre mennesker. For at støtte op herom deltog hun også i undervisning på hold. Dette skete blandt andet med det formål at få Besima til at vænne sig til at møde og være sammen med andre mennesker.

Da Besima indledte sit forløb, var hendes ressourcer ikke tydelige, og det var derfor Inger Aarup og Gitte Bjerremands opgave at bevidstgøre Besima om, hvad hun var god til. Her var vedholdenhed et nøgleord i processen frem mod Besimas ansættelse, fortæller Inger Aarup.

”Det var for det første grænseoverskridende for Besima at skulle ud på arbejdsmarkedet, for det andet at bruge det danske sprog, og for det tredje at

skulle bruge sin krop igen, fordi hun fysisk havde haft ondt,” siger Inger Aarup, der i forløbet blandt andet vurderede, at der ikke var behov for den mentor, som den kommunale anbefaling ellers lød.

Forløbet overbeviste Inger Aarup om, at Besima rummede tilstrækkelige ressourcer til at stå på egne ben i et fleksjob.

”Det lykkedes os at presse Besima lidt ud over sin egen forventede grænse både fysisk og psykisk. Derfor var det vigtigt at finde en arbejdsplads, som vi havde tillid til ikke ville udøve vold på Besima men venligt fastholde hende i, at hun skulle passe sit arbejde. Og hos Sinatur bliver hun set og hørt – det er et trygt sted,” fortæller Inger Aarup.

Undervejs i forløbet havde Besima mange sygedage, men de hørte op, den dag hun begyndte i praktikforløbet som stuepige i Sinatur, der er en kæde af conferencehoteller. Her gør hun rent på værelserne og sørger for, at gæsterne sover i rent sengetøj. Praktikforløbet blev ved sin afslutning straks afløst af en fast ansættelse i fleksjob med 20 ugentlige timer.

”Besima har i dag en glæde, ihærdighed og stolthed, som hun bærer rundt på sig, så den kan ses. Hun forsørger sin familie, og der er ingen tvivl om, at det betyder afsindigt meget for hendes selvværd,” siger Inger Aarup.

Det billede kan Besima nikke genkendende til. Hun føler sig mere værd, efter at hun er begyndt at arbejde.

”Arbejdet er godt for mit liv. Jeg ikke skal gå derhjemme og tænke på noget fra gamle dage”, siger Besima og fortæller, at hendes glæde smitter af på hele familien, ikke mindst hendes børn, der i dag er 18 og 12 år gamle.

Besimas sprogbarriere er også ved at blive nedbrudt, fordi hun ikke længere kun omgås bosniere men er tvunget til at tale dansk med sine kolleger på Sinatur.

”Min drøm er at kunne snakke godt dansk. Jeg vil gerne kunne snakke med dig uden at skulle have hjælp – jeg vil gerne kunne klare mig selv,” siger Besima.

”Arbejdet er godt for mit liv. Jeg ikke skal gå derhjemme og tænke på noget fra gamle dage”

Besima Sulejmanovic

2010

Arbejdsprøvning

Praktik

2011

Fleksjob

FAKTA:

Borger: Mand
Alder: 27 år

CV

1999: Afgangseksamen 9. kl., på Basecamp, Erhvervskl på Holbæk Kaserne.
2000: EUC: lager, transport og logistik, stoppede efter grundforløbet.
2001: Værnepligt, stak af efter ½ år.
2005: Produktionsmedarbejder, stoppede efter ½ år.

Ledighedshistorik

2006 – 2011:
Kontanthjælp
Match 3 → 2

Baggrund

2002-2009: Misbrug, ecstasy Angstanfald.
Behandling hos psykiater
Depressiv medicinsk behandling.
Isoleret, ringe social kontakt.

Udbytte

Fastholdelse i jobforløb som kirkegårdsgraver. Mødestabil.
Intet misbrug de sidste 2 år.
Arbejdsevne øges fortsat
Motiveret og en tro på fremtiden.

OPSKRIFTEN

Individuelt samtaleforløb:

Tæt kontakt, fastholdelse i behandling, tid, tillid.

Virksomhedsoptræning:

Virksomhedsmentor, rollemodel, tæt opfølgning fra virksomhedskonsulent.
Løbende små succesoplevelser.

Tværfaglig indsats:

Sagsbehandler, beskæftigelseskonsulent, psykiater.

” Bettina, jeg fik sat mit kryds!” udbrød Lars Dyhr spontant, da han første gang efter valget mødtes med sin sagsbehandler, Bettina Schmidt.

Han har villet stemme ved samtlige andre valg de seneste 10 år. Men tanken om at bevæge sig ud af sin trykke hule, ud til andre mennesker, har givet Lars Dyhr trykken for brystet og prikken for øjnene. Derfor har den 27-årige unge mand i sit voksne liv aldrig varetaget et job. Ikke før nu, hvor han er ansat i fleksjob som gravermedhjælper ved Tveje Merløse Kirke, hvor han hjælper med at vedligeholde kirkegårdsarealerne.

”Det er dejligt at have noget at stå op til. Det er en af de ting, der gør, at livet er blevet bedre,” siger Lars Dyhr, der især trives med, at arbejdet er fysisk, og at det foregår udenfor.

”Jeg har altid været et udemenneske,” fastslår han. På arbejdspladsen har Lars en fast kontaktperson, Nikolaj, tilknyttet. Han er en form for rollemodel for Lars, da han har haft samme angstproblema-

tikker inde på livet, og derfor af egen erfaring ved, hvordan man kan komme videre. Nikolaj har haft afgørende positiv indflydelse på Lars' liv.

”Det at se, at det er lykkedes for Nikolaj, giver mig troen på, at jeg kan gøre det samme,” siger Lars.

Duften af grønt græs og lyden af fuglekvidder var ellers ikke det, der prægede Lars' teenageår.

Efter folkeskolen, tilbage i 2000, startede Lars Dyhr i 2001 på uddannelsen til lageroperatør på Teknisk Skole, men måtte kort inde i forløbet droppe ud. Han var begyndt at hænge ud med nogle venner, der røg meget hash, og Lars fulgte trop.

Resultatet var, at han havde svært ved at følge med i skolen.

”I starten røg jeg, fordi det var spændende og sjovt og alle andre gjorde det. Men på et tidspunkt blev det dagligdag, jeg troede ikke rigtig på mig selv og begyndte at ryge hver dag. Det gav mig en vis ro, og jeg kunne slippe tankerne lidt,” fortæller Lars Dyhr.

Hashen blev suppleret med ecstasy og dunkende

2006

2007

2008

Kontanthjælp

Aktiveringsprojekt

8 mdr. arbejdsprøvning som skolepedel

6 ugers afklaringsforløb

12 ugers afklaring med skånsom arbejdsprøvning

Tid, tillid og teamwork var afgørende

For bare et halvt år siden syntes et job uopnåeligt for Lars Dyhr, der gennem hele sin ungdom har været præget af angst og depression. I dag i jobforløb.

discorytmer, når Lars Dyhr gik i byen torsdag, fredag og lørdag. Stofmisbruget eskalerede til også at omfatte andre stoffer og kom til at foregå både i hverdage og weekender.

”Jeg var på farten og påvirket hele tiden. Halvandet år af mit liv kan jeg kun huske i små glimt. Mine venner tog meget mere, end jeg gjorde, men blev ikke lige så påvirkede. Min psyke var simpelthen ikke indrettet på at tage stoffer,” siger Lars Dyhr i dag.

Lars Dyhr blev i 2006 som 23-årig ansat som ufaglært arbejder i et firma, der laver plasticposer og var i den forbindelse tvunget til at trække ned på stofferne.

”Jeg blev skræmt fra vid og sans, fordi jeg opdagede, at når jeg ikke var på stoffer, faldt jeg ned i et sort hul. Angstanfaldene rullede over mig. Det gik op for mig, at skulle jeg redde mig selv, skulle jeg stoppe misbruget,” husker Lars, der ret hurtigt stoppede i jobbet.

I perioden 2007-2009 var Lars Dyhr i 4-6 forskellige aktiveringer, men han måtte opgive på grund af sin angst. Han turde ikke gå til lægen, gå i biografen, købe ind. Af frygt for sine angstanfald isolerede han sig i sin lejlighed og spillede computer det meste af døgnets 24 timer. Vennerne så han ikke ret meget til, så de faldt langsomt fra.

I starten af 2009 blev han af Jobcenter Holbæk henvist til et forløb hos Marselisborg med henblik på at komme i job. ’Vi tager det i dit tempo’, lød det fra socialfaglig konsulent ved Marselisborg, Lisbeth Anderson. Den melding betød alt for Lars Dyhr, der begyndte at komme fast flere gange om ugen hos Marselisborg.

”Fra starten følte jeg, at det ikke kun har drejet sig om at få mig i arbejde. Lisbeth har givet sig tid til at lytte, hvis jeg lige havde brug for at vende alle mulige ting. Det er småting, men det tæller,” siger Lars.

Lars Dyhrs forløb kan groft sagt deles op i to dele.

” Fra starten følte jeg, at det ikke kun har drejet sig om at få mig i arbejde. Lisbeth har givet sig tid til at lytte, hvis jeg havde brug for at vende alle mulige ting. Det er småting, men det tæller ”

Lars Dyhr

Der blev startet med et motiverende samtaleforløb, hvor målet var at afklare, hvad Lars har med i bagagen samt afklare hans situation, som den er i dag. Sideløbende blev der arbejdet målrettet med at rette fokus mod arbejdsmarkedet. Beskæftigelseskonsulent Bettina Schmidt samarbejdede med Lars om, hvordan et jobforløb kunne skrues sammen.

”Det var et teamwork, hvor samarbejdet og tilliden mellem Lars og os havde afgørende betydning”, siger Bettina Schmidt.

I juni måned 2011 startede Lars ved Tveje Merløse Kirke, i starten kun seks timer om ugen, og dette var noget af en overvindelse for Lars.

”Jeg havde hidtil isoleret mig af frygt for at få angst. Men jeg ved nu, at det var et forkert valg, fordi jeg på den måde ikke udfordrede mig selv. Gennem jobbet er jeg ved at lære, at der ikke sker noget ved at gå ud, og det giver mig ro,” forklarer Lars Dyhr, der hurtigt trappede sit timental op. I september 2011 arbejdede han således 18 timer om ugen og har nærmest ikke haft en eneste sygedag.

”Jeg går mere ud med mine venner, har taget toget til København og været i biografen. Jeg har fået troen på, at jeg kan få et normalt liv, og vil gerne fortsætte som graver, også på fuld tid” siger Lars.

Mange gange giver et arbejde bare mening, og sådan er det for Lars. Men også for Lisbeth Anderson og Bettina Schmidt, der har været med Lars – et godt stykke af vejen.

”Tingene er lykkedes takket være en professionel og målrettet indsats, Lars’ eget overlevelsesinstinkt og ikke mindst en arbejdsplads, der har støttet op omkring Lars’ udvikling,” siger Bettina Schmidt, der sent glemmer en kommentar fra Lars ved en af opfølgningssamtalerne:

”De mange små positive ting, jeg oplever på mit job, de gør, at jeg tror på, at jeg kan. Og derfor kan jeg også.”

Marselisborg

2010

2011

Udredning & progressionsarbejde

Arbejdsprøvning, pakkearbejde

Psykiatrisk behandling

Praktik, kirkegårdsgraver

Case studierne er udvalgt fra Marselisborgs udviklingslab's (laboratorier) i henholdsvis Holbæk, Vejle, Viborg og Århus. I vores laboratorier sætter vi viden og praksis i spil, og vi har derfor muligheden for at udvikle og afprøve metoder og redskaber. Herudfra afdækker og videregiver vi best practice på området.

Som praksisvidencenter på beskæftigelsesområdet har vi behov for at dykke ned i driften og maskinrummet. Dette sker gennem vores samarbejde med jobcentre over hele landet, hvor vi gennem løsning af en konkret beskæftigelsesindsats for det enkelte jobcenter sideløbende arbejder målrettet med metodeudvikling og videnopsamling. Den opnåede viden og erfaringer deles løbende med beskæftigelsesområdets aktører på det udførende, det organisatoriske og det politiske niveau.

Marselisborg Praksisvidencenter
P.P. Ørums Gade 11, bygn. 1A
8000 Aarhus C
www.marselisborg.org